

Průřezové téma: **Společnost pro všechny**

Očekávaný výsledek učení: PTS-000-000-ZV5-003

Na základě vlastní zkušenosti uvede příklady, jak může konzumace médií ovlivnit jeho postoje nebo postoj jeho vrstevníků k určitému tématu.

Popis úrovně Splněno

- Vyhodnotí uživatelské návyky v konzumaci médií u sebe i u svých vrstevníků.
- Sdělí, proč jsou pro něj některé mediální produkty přitažlivé (videa, počítačové hry, hudební klipy, Instagram, WhatsApp, apod.).
- Najde mediální obsahy s přímým či nepřímými výzvami k rizikovému jednání (např. k šikaně).

Ilustrativní příklad naplňuje část OVU.

Pomáhat druhým má smysl

Autoři materiálu: Jan Jiráček, Helena Pavličíková, Markéta Pastorová

Anotace

Aktivita vede k tomu, aby si žáci uvědomovali roli a postavení komunikačních médií ve svém každodenním životě a to, jak samotná povaha média ovlivňuje podobu sdělení a povahu výběru předkládaných informací. Žáci si budují kritický odstup od nabízených sdělení (především zpravodajské povahy) a uvědomují si jejich subjektivnost. Učí se volit výrazové prostředky a formulovat sdělení s ohledem na zachování důstojnosti ostatních.

Ilustrace se zaměřuje primárně na rozvoj klíčové kompetence komunikační: porozumění obsahu běžných forem sdělení, včetně některých nepřímo vyjádřených významů. Současně se zaměřuje na rozvoj čtenářské a pisatelské gramotnosti.

Kontext

Navržená aktivita může být obsahovým zaměřením regionálně specifická a vychází z konkrétní události regionální nebo celostátní povahy.

Zadání pro žáky

Učitel vybere nečekanou, případně jedinečnou významnou událost, která se přímo nebo nepřímo dotkla chodu školy (vítězství žáka v mezinárodní soutěži, úspěch učitele v anketě Zlatý Amos, sportovní úspěch školního týmu, ale také škody po přivalových deštích, povodni apod.) a k níž došlo v nedávné době a získala pozornost nejrozličnějších typů a druhů médií (regionální, celostátní, internetové stránky deníků, televizní a rozhlasové vysílání, webové stránky města či školy, sociální sítě apod.). Tyto materiály (textové, obrazové aj.) k události učitel shromáždí ve vytištěné či digitální podobě dle povahy materiálů.

Žáci vytvoří skupiny, které se seznámí se shromážděnými materiály – každá skupina s jinou množinou materiálů podle povahy sdělení (jen textové, audiovizuální, jen zvukové apod.). Na základě tohoto seznámení prodiskutují žáci ve skupinách, na co „jejich“ materiály kladou důraz podle použitých výrazových prostředků, a společně sestaví rekonstrukci dané události. Skupiny žáků výsledky své práce předvedou ostatním a vzájemně je porovnají. Žáci pak společně probírají, v čem a proč se jednotlivé rekonstrukce liší, jestli je možné zjistit, která je přesnější, jakou roli sehrávají použité výrazové prostředky apod.

V další fázi budou hledat doplňující informace a rekonstrukci doplňovat a hodnotit při tom kvalitu a užitečnost získaných informací a možnost, jak tyto informace mohou ovlivnit postoje vrstevníků k danému tématu.

Varianta: Je možné využít pouze audiovizuální výstupy a jednu skupinu žáků nechat příspěvky sledovat zrakem i sluchem, druhou jen sluchem. Další postup je stejný.

Vazba na klíčové kompetence / základní gramotnosti

Název KK / ZG Složka KK / ZG Kód OVU	Znění OVU	Vzdělávací strategie
KK komunikační Porozumění KKK-POR-000-ZV5-001	<i>Rozumí obsahu běžných forem sdělení včetně některých nepřímo vyjádřených významů.</i>	- Do výuky pravidelně zařazují krátké autentické texty a jiná jazyková či obrazná sdělení (obrázky, ilustrace, fotografie, mapy, videa apod.). - Pravidelně se žáci hovoří o jejich porozumění jazykovým či obrazným sdělením, diskutují s nimi o jejich možných významech.
KK digitální Digitální informace a data KDI-DAT-000-ZV5-001	<i>Vyhledává potřebné informace v doporučených digitálních zdrojích.</i>	- Zařazují do výuky drobné úkoly spojené se získáváním informací na různá témata a problematiku, o kterou se žáci osobně zajímají - Vybírají do výuky pro práci žáků zdroje informací v různých formátech (texty, videa, obrázky, schémata, zvukové záznamy apod.)
ZG čtenářská a pisatelská Kritické čtení a psaní ZGC-KCP-000-ZV5-001	<i>Při čtení i psaní popisuje působení autora na čtenáře.</i>	

Popis ověřování

Vyhodnocení práce jednotlivých žákovských skupin – například u skupiny, která pracovala s textem, si všímám volby slov a slovních spojení, užití ironie, přehánění, citově zabarvených výrazů.

U skupiny, která pracovala s audiovizuálním sdělením si všímám vztahu obrazu a zvuku, dojmu z vystupujících osob, prostředí, práce s detailem.

U skupiny, které pracuje se zvukovým sdělením, si všímám dojmu z vystupujících osob, a toho, jaké zvukové výrazové prostředky jsou použity (pro vyjádření prostoru, vztahů, emocí).

Diskuse k povaze nejasností a chybějících informací.

Uvedení a vyhodnocení zdrojů, které posloužily k doplnění informací (informace od sousedů, z učebnice, z televize atd.).

Učitel vede žáky k tomu, aby si uvědomovali, jaké informace a odkud získávají a jak jejich představu o událostech ovlivňuje povaha sdělení.

Ukázka řešení

Za výchozí událost odpovídající zadání („jedinečnou významnou událost, která se přímo nebo nepřímo dotkla chodu školy“) byla zvolena **Oprava škol po povodních** a za základní model srovnání zprávy vnímané zrakem i sluchem a jenom sluchem (viz výše „Zadání pro žáka – úloha“).

Níže jsou zdroje, se kterými žáci pracovali, když rekonstruovali událost Oprava škol po povodních.

TELEVIZNÍ VYSÍLÁNÍ

V České Vsi otevřeli modulární školu 3. 12. 2024 (2:39)

- <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10122978233-udalosti-v-regionech->

[ostrava/424231100031203/cast/1083151/](https://www.idnes.cz/olomouc/zpravy/povdne-2024-akladni-skola-nova-ves-je-pod-vodou-jesenicko-pomoc-dobrovolnici.A240917_150259_domaci_zof)

ONLINE VYDÁNÍ deníku iDNES.cz

Vlna vzala lavice i nářadí, hřiště zmizelo. Ředitel ukázal, co zbylo z jeho školy. (iDnes.cz 17. 9. 2024 Žofie Nováčková)

- https://www.idnes.cz/olomouc/zpravy/povdne-2024-akladni-skola-nova-ves-je-pod-vodou-jesenicko-pomoc-dobrovolnici.A240917_150259_domaci_zof

WEBOVÉ STRÁNKY ZŠ ČESKÁ VES

Modulární škola – fotografie, 24. 10. 2024

- <https://zsceskaves.cz/cz/fotogalerie/84-modularni-skola.html>

FACEBOOK ZŠ ČESKÁ VES

- <https://www.facebook.com/zsceskaves/videos/520388204264672/>

Opravy škol po povodních 25. 3. 2025 (2:03)

- <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10122978233-udalosti-v-regionech-ostrava/425231100030325/cast/1105037/>